

BARTŁOMIEJ MOTYKA

Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego

e-mail: bmotyka@ur.edu.pl

Periodyki i czasopisma Wydawnictwa Diecezji Rzeszowskiej wydawane w latach 1992-2002

Na mocy bulli „Totus tuus Poloniae populus” wydanej przez papieża Jana Pawła II, 25 marca 1992 r. została utworzona diecezja rzeszowska. Dużym usprawnieniem w funkcjonowaniu instytucji takiej rangi, jest posiadanie własnych placówek edytorskich, zajmujących się wydawaniem różnorodnych druków. Dzięki nim następuje łatwiejszy przepływ informacji, programów i zarządzeń administracyjnych. W związku z tym w diecezji rzeszowskiej powołano do istnienia takie placówki jak Poligrafia Wyższego Seminarium Duchownego (WSD) w Rzeszowie i Wydawnictwo Diecezjalne. Należy dodać, że obie te instytucje były ze sobą ściśle powiązane (Buczek, 1997, s. 11).

Pierwsza została powołana 2 października 1993 r. na mocy decyzji bpa Edwarda Białogłowskiego. Na stanowisko dyrektora mianowano wówczas ks. Piotra Mierzwę, który już od czerwca 1993 r. prowadził prace przygotowawcze i starał się o pozyskanie sprzętu drukarskiego. On też został pierwszym dyrektorem Wydawnictwa Diecezjalnego utworzonego 14 sierpnia 1997 r. Od 1 września 1999 r. redaktorem Wydawnictwa był ks. dr Andrzej Motyka, natomiast ks. Piotr Mierzwa pozostał dyrektorem Poligrafii Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie.

Początkowo Poligrafia WSD dzięki życzliwości ks. Stanisława Folty, funkcjonowała w domu katechetycznym przy parafii św. Józefa w Rzeszowie, gdzie na jej potrzeby zaadaptowano kilka pomieszczeń. Zlokalizowano w nich biuro, część wydawniczą i produkcyjną. To rozwiązanie traktowane było jednak jako tymczasowe. Rozwijająca się drukarnia oraz potrzeba zwiększenia zaplecza maszynowego wymagała własnego budynku. W tym celu przekazano Poligrafii działkę w Rzeszowie przy ul. 17 Pułku Piechoty, na której wiosną 2000 r. rozpoczęto wznoszenie nowej siedziby. W rok później, 25 marca 2001 r. ukończono prace budowlane. W nowym budynku umieszczono nowoczesną drukarnię oraz zaplecze biurowo-wydawnicze (Przędzik, 1996, s. 12).

W obecnych czasach niezwykle ważną rolę w kształtowaniu otaczającej rzeczywistości odgrywają środki masowego przekazu takie jak: radio, prasa, telewizja i internet. Pełnią one przede wszystkim rolę informacyjną. W dużym stopniu wpływają także na poszerzenie świadomości odbiorców, a tym samym na kształt współczesnej kultury. Jednocześnie są dla Kościoła narzędziem formacyjnym, służąc w szeroko pojętym dziele ewangelizacyjnym.

W ten nurt wpisują się również działania rządców diecezji rzeszowskiej w latach 1992-2002, którzy od samego początku jej istnienia dokładali starań o rozwój lokalnych mediów katolickich. Trwałym i skutecznym środkiem przekazywania informacji były publikacje prasowe zamieszczane w periodykach diecezjalnych. Opisywały one głównie wydarzenia z historii diecezji, działalność osób i grup religijnych, a także przekazywały treści formujące

świadomość religijną katolików. Do grupy wydawnictw diecezjalnych i czasopism należy zaliczyć następujące pozycje:

- 1) **Biuletyn Misyjny Diecezji Rzeszowskiej** – pismo Diecezjalnych Dzieł Misyjnych, zawierające materiały formacyjne dla animatorów akcji misyjnej w parafiach. Biuletyn ukazywał się od lipca 1997 r. Redagowali go członkowie Kleryckiego Koła Misyjnego działającego przy Wyższym Seminarium Duchownym w Rzeszowie. Zespołem redakcyjnym kierowali: ks. Stanisław Tarnawski (dyrektor Diecezjalnego Dzieła Misyjnego), ks. Andrzej Cypryś oraz ks. Krzysztof Tyburowski (opiekunowie Kleryckiego Dzieła Misyjnego). Poszczególne numery Biuletynu dzielono na części tematyczne jak np. Nabożeństwa Misyjne; Postacie misjonarzy; Listy misjonarzy; Papieskie Dzieła Misyjne; Opowiadana misyjna; Katecheza misyjna; Diecezjalne Dzieło Misyjne; Pomoce dla animatorów.
- 2) **Biuletyn Synodalny Diecezji Rzeszowskiej** – diecezjalne pismo zawierające teksty robocze II Polskiego Synodu Plenarnego oraz materiały formacyjne dla parafialnych zespołów synodalnych. Biuletyn ukazywał się w latach 1992-1999. Redaktorem był ks. dr Jerzy Buczek. Poszczególne numery pisma poświęcone były jednemu zagadnieniu. Dzielili się na następujące części tematyczne: I. Teksty robocze II Synodu Plenarnego; II. Artykuły; III. Porady praktyczne; IV. Informacje z pracy zespołów synodalnych. Ogółem ukazało się 48 numerów tego pisma (Motyka, 2002, s. 71).
- 3) **Biuletyn Synodu Diecezjalnego** – urzędowe pismo Pierwszego Synodu Diecezji Rzeszowskiej, które ukazywało się od 25 stycznia 2001 r. Zespół redakcyjny tworzyli członkowie Sekretariatu Synodu: ks. Janusz Sądel, ks. dr Piotr Steczkowski, ks. Jan Szczupak, s. Hieronima Janicka.
- 4) **Droga Rzeszowska. Dodatek Diecezjalny do Tygodnika Młodzieży Katolickiej** – pismo ukazywało się od 1999 r. Redaktorami jego byli ks. Jacek Nasiadka i Paweł Baj. Na łamach pisma zamieszczano publikacje informujące o bieżących wydarzeniach diecezjalnych, zwłaszcza z udziałem młodzieży.
- 5) **Kalendarz Liturgiczny Diecezji Rzeszowskiej** – ukazywał się corocznie począwszy od 1993 r. Zawierał wskazówki liturgiczne na każdy dzień roku kościelnego. Opracowaniem kalendarza zajmowali się m.in. ks. Marian Czenczek i ks. Piotr Mierzwa.
- 6) **Niedziela Południowa** – edycja diecezjalna Tygodnika Katolickiego „Niedziela”. Ukazywała się ona od 4 stycznia 1998 r. Od samego początku obowiązką redaktora prowadzącego edycję pełnił ks. Józef Kula przy wsparciu o. Jana Marii Sochockiego OFM Cap. i s. Hieronimy Janickiej CSSF. Z redakcją współpracowali także m.in. ks. Aleksander Herba, Izabela Mikuła, ks. Andrzej Motyka, ks. Józef Mucha, Mirosława Radłowska-Kulczycka, Marian Salwik, ks. Janusz Sądel, Alina Ziętek-Salwik. Na łamach „Niedzieli Południowej” publikowane były głównie relacje z życia diecezji zamieszczane w serwisie informacyjnym i w nadsyłanych z terenu diecezji artykułach. Ponadto ważne miejsce zajmowały także stałe cykle wydawnicze, m.in.

Prezentacja Parafii, Sanktuaria Diecezji Rzeszowskiej, Z Dziejów Kościoła Rzeszowskiego.

- 7) **Resovia Sacra. Studia Teologiczno-Filozoficzne Diecezji Rzeszowskiej** – rocznik naukowy, wydawany od 1994 r. W latach 1994-2000 pismo przygotowywał zespół redakcyjny w składzie: ks. dr hab. Stanisław Nabywaniec (redaktor naczelny), ks. Andrzej Cypryś, ks. Mieczysław Lignowski, ks. Piotr Mierzwa. Od 20 grudnia 2000 r. kolegium redakcyjnymu przewodniczył ks. dr Jerzy Buczek. Od 15 stycznia 2001 r. ponownie przewodniczącym kolegium redakcyjnego został ks. dr hab. Stanisław Nabywaniec. W roku 2002 r. kolegium redakcyjne tego pisma tworzyli: ks. dr Andrzej Grabarz, ks. Mieczysław Lignowski, ks. Piotr Mierzwa, ks. dr Andrzej Motyka i ks. dr Krzysztof Tyburowski. Pismo poświęcone jest zagadnieniom filozoficznym, teologicznym i pastoralnym. Taką też problematykę poruszały publikowane w nim artykuły. W roczniku zamieszczano również sprawozdania z działalności instytucji teologicznych i z konferencji naukowych oraz omówienia i recenzje wybranych publikacji, głównie teologicznych. Autorzy tekstów wywodzili się z grona profesorów seminariów duchownych, KUL-u oraz Akademii Teologii Katolickiej (od 1999 r. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego). Wśród nich znaleźli się m.in. ks. dr Jan Białobok (Sąd Biskupi Diecezji Rzeszowskiej), ks. dr Zbigniew Bielamowicz (WSD Rzeszów), ks. dr Henryk Borcz (WSD Przemyśl), ks. dr Jerzy Buczek (WSD Rzeszów), ks. prof. Andrzej F. Dziuba (KUL), ks. dr Jan Endling (WSD Rzeszów), ks. prof. Józef Homerski (KUL), ks. prof. Józef Kudasiewicz (KUL), ks. prof. Bolesław Kumor (KUL), ks. dr hab. Stanisław Nabywaniec (WSD Rzeszów), ks. dr Marian Rojek (WSD Przemyśl), ks. prof. Henryk Skorowski (ATK), ks. dr Waław Sopol (WSD Rzeszów), ks. dr Józef Sroka (WSD Przemyśl), ks. dr Wiesław Szurek (WSD Rzeszów), ks. prof. Gabriel Witaszek (KUL) (Motyka, 2002, s. 73).
- 8) **Schematyzmy Diecezji Rzeszowskiej** – rocznik ukazujący się od 1992 r. Zawierał podstawowe informacje dotyczące instytucji diecezjalnych, duszpasterstw specjalistycznych, parafii, kapłanów, zakonów i zgromadzeń zakonnych w diecezji. Redagowali go ks. dr Jerzy Buczek i ks. Janusz Sądel.
- 9) **TAK – Teraz Akcja Katolicka. Pismo Akcji Katolickiej Diecezji Rzeszowskiej** – ukazywało się od 26 listopada 1995 r. Wydawał je Zarząd Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej Diecezji Rzeszowskiej. W gronie redakcyjnym zasiadali m.in. Witold Furmanek, ks. Krzysztof Gołąbek, Jeremi Kalkowski, ks. Stanisław Potera. Na łamach pisma publikowano głównie materiały formacyjne oraz sprawozdania z działalności oddziałów Akcji Katolickiej w diecezji rzeszowskiej.
- 10) **Watra. Pismo Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Diecezji Rzeszowskiej** – pismo powstało z inicjatywy i było redagowane przez członków KSM. Zaplanowane było jako miesięcznik, wkrótce jednak po ukazaniu się pierwszego numeru (14 maja 1994 r.) zaprzestano jego wydawania.

- 11) **Wolność i Miłość. Czasopismo Stowarzyszenia Trzeźwościowego „Wolność i Miłość” Diecezji Rzeszowskiej** – ukazywało się od maja 2002 r. Gronu redakcyjnemu przewodniczył ks. Maciej Figura.
- 12) **Znak Łaski. Pismo Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie** – periodyk wydawany od 1994 r. Redagowali go alumni WSD pod kierunkiem jednego z przełożonych. Na łamach pisma, oprócz artykułów ascetycznych i teologicznych zamieszczano także informacje z życia seminaryjnego.
- 13) **Zwiastowanie. Pismo Diecezji Rzeszowskiej** – kwartalnik, pismo urzędowe diecezji ukazujące się od 1992 r. Redaktorami byli: ks. Mieczysław Lignowski (1992-2001) a następnie ks. Stanisław Walczak (od 2001 r.). „Zwiastowanie” w swej formule nawiązywało do innych tego typów periodyków. Obejmowało więc następujące części tematyczne: Kościół w świecie; Kościół w Polsce; Z diecezji. Na łamach publikowano m.in. dekrety i listy pasterskie Biskupa Rzeszowskiego, komunikaty Kurii Diecezjalnej, sprawozdania z wydarzeń diecezjalnych oraz z działalności stowarzyszeń i organizacji religijnych, wspomnienia o zmarłych kapłanach i artykuły.
- 14) **Z Życia Rodzin Katolickich. Pismo Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Rzeszowskiej** – pierwszy numer pisma ukazał się w marcu 2002 r. Jego zasadniczym celem była służba rodzinie oraz informowanie o działalności Stowarzyszenia Rodzin Katolickich. Redaktorem pisma był Andrzej Szypuła.
- 15) **Źródło Diecezji Rzeszowskiej** – diecezjalny dodatek do Tygodnika Rodzin Katolickich „Źródło” ukazujący się od 29 listopada 1992 r. Pierwszym redaktorem był ks. Mieczysław Lignowski. Z dniem 1 września 2001 r. zastąpił go na tym stanowisku ks. Janusz Sądel. Od 2002 r. redaktorem był ks. Bogusław Przeklasa. Pismo najczęściej zajmowało się problematyką dotyczącą Kościoła lokalnego. Przedstawiano w nim m.in. bieżące wydarzenia diecezjalne, dzieje parafii i stowarzyszeń katolickich z diecezji, błogosławionych i kandydatów na ołtarze oraz ludzi zasłużonych dla Kościoła lokalnego (Motyka, 2002, s. 74)

Przedstawiona wyżej oferta wydawnicza nie zawiera wszystkich czasopism katolickich, ukazujących się na terenie diecezji rzeszowskiej. Zaprezentowano w niej bowiem tylko pisma o charakterze ogólnodiecezjalnym, wydawane regularnie. Prócz nich ukazywały się też periodyki okazjonalne, jednodniówki oraz czasopisma lokalne, głównie parafialne.

Bibliografia:

1. Buczek J., Jubileusz 5-lecia diecezji rzeszowskiej, „Zwiastowanie”. Pismo Diecezji Rzeszowskiej, R. 6(1997) nr 1, s. 11.
2. Motyka A., Redemptori Hominis. Dziesięciolecie diecezji rzeszowskiej 1992-2002, Rzeszów 2002, s. 71-74.
3. Przędzik, R., Poligrafia WSD w Rzeszowie, „Znak Łaski”. Pismo Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie, 1996 nr 2(8), s. 12.
4. Schematyzm diecezji rzeszowskiej 1993, Rzeszów 1993.
5. Schematyzm diecezji rzeszowskiej 1996, Rzeszów 1996.
6. Schematyzm diecezji rzeszowskiej 1997, Rzeszów 1997.
7. Schematyzm diecezji rzeszowskiej 2000, Rzeszów 2000.

8. Schematyzm diecezji tarnowskiej 2000, Tarnów 2000.
9. Schematyzm diecezji rzeszowskiej 2001/2002, Rzeszów 2001.
10. Schematyzm diecezji rzeszowskiej 2002/2003, Rzeszów 2003.

